

education

Department:
Education
North West Provincial Government
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

PROVINSIALE ASSESSERING

GRAAD 11

REKENINGKUNDE V2 NOVEMBER 2024 NASIENRIGLYNE

TOTAAL: 150 PUNTE

NASIENBEGINSELS:

1. Strafpunte vir vreemde items is slegs van toepassing indien 'n kanidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie).
Geen dubbelpenaliserings toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasings of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kanidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Volpunte vir korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die berekening wat voorsien is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die berekeningepunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). **Let wel:** As syfers aangedui in memo vir komponente of berekeninge, dra hierdie nie die metodepunt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfers in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of - teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kanidate te defferensieer.
7. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie. Waar metodepunte toegeken word vir bewerkings, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toeken word.
8. 'Bewerking' beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek.
Let wel: kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷, wees of per memo.
9. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. Waar metodepunte toegeken word vir een deel korrek, moet die nasiener die redelikheid van die antwoord ondersoek en ten minste een deel korrek, voor die punt toegeken word. As 'n syfer 'n metodepunt verdien het beskou word dit beskou 'een deel korrek'.
10. In berekeninge, moet nie punte toeken nie vir bewerking as teller en noemer omgeruil is – hierdie is ook van toepassing op verhoudings.
11. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kanidate nie volpunte kry vir enige vir enige item wat foutief is nie, ten minste gedeeltelik. Dui aan met 'n ☒.
12. Wees bedag daarop dat party kanidate geldige alternatiewe buite die memorandum verskaf.
13. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 9 bladsye.

VRAAG 1: BANKVERSOENING

1.1 WAAR OF ONWAAR

1.1.1	Waar ✓	3
1.1.2	Waar ✓	
1.1.3	Onwaar ✓	

1.2 HOPE HANDELAARS

1.2.1	Dateer die kontantjoernale vir Oktober 2024 op.		10
	KONTANTONTVANGSTE- JOERNAAL	KONTANTBETALINGS- JOERNAAL	
	115 600	217 800	
	# 900 ✓✓ (5 480 – 4 580) twee punte	17 000 ✓✓	
	8 400 ✓	2 880 ✓	
	18 300 ✓	740 ✓	
	# Ken TWEE punte saam toe vir 5 480 in die KOJ en 4 580 in die KBJ. (Geen deelpunte)	580 ✓ (230 + 360)	
	143 200 Moet 115 600 insluit ☒	239 000 Moet 217 800 insluit	

vir beide totale een deel korrek

1.2.2	Bereken die korrekte Bankrekeningsaldo op 31 Oktober 2024.		4
	BEWERKINGS	ANTWOORD	
	49 720✓ + 143 200☑ – 239 000☑ sien 1.2.1	(46 080)☑ een deel korrek Kontroleer dt/kt vir BVS in 1.2.3	

1.2.3 Stel die Bankversoeningstaat op 31 Oktober 2024 op.

	Alternatief	Debiet	Krediet
Saldo volgens Bankstaat	20 110	Balanseersyfer een deel korrek	18 110 ☒ kan dt wees
Uitstaande deposito	22 500		22 500 ✓
Uitstaande EFO 883	(9 520)	9 520 ✓	
884	(12 530)	12 530 ✓	
Fout op bankstaat	(65 000)	65 000 ✓✓	
Korrigeer fout	360		360 ✓✓
Saldo volgens bankrekening	(44 080)		46 080 ☒ sien 1.2.2
Totale moet dieselfde wees		87 050	87 050

9

1.2.4 Hope het probleme met die deponering van kontant opgemerk. Verduidelik TWEE maatreëls wat sy kan gebruik om hierdie probleme op te los.

TWEE geldige punte ✓✓ ✓✓ deelpunte vir onvolledige/onduidelike antwoorde

- Implementeer 'n vaste deponeer-roetine/beleid vir daaglikse deponering.
- Stel 'n ander person aan wat verantwoordelik is vir deponering van kontant (verdeling van pligte vir een punt).
- Gebruik kontantransito-dienste (sekuriteitsmaatskappy)/ verdeel groot bedrae in Kleiner deponeringsbedrae.
- Hou toesig oor die deponering van fondse/doen onafhanklike (onbeplande) kontroles/ magtig fondse wat gedeponeer moet word/kontroleer dokumentasie (depositostrokies) voor en na deponering.
- Moedig meer klante aan om per EFO te betaal (minder kontanthering).
- Aktiveer bankkennisgewingsdienste vir alle transaksies (ontvang SMS).
- Doen gereelde/onbeplande versoenings met mini-state vanaf die bank-toep as 'n tussentydse beheermaatreël/rekonsilieer kontant en kredietkaarttransaksie daagliks om latere foute te voorkom.

4

TOTALE PUNTE
30

VRAAG 2: VERVAARDIGING

2.1 KONSEPTE

Verkoop en verspreidingskoste ✓
Direkte arbeidskoste ✓
Direkte materiaalkoste ✓

3

2.2 JANCO HANDELAARS

2.2.1 Bereken die grondstowwe wat vir produksie gebruik is.

BEWERKINGS	ANTWOORD
69 400 + 191 000✓ + 5 800✓ – 36 800✓	229 400☑ een deel korrek by die toeken van metodepunt, kandidate kan nie volpunte verdien waar foutiewe syfer(s) ingesluit is nie.

4

2.2.2 Voltooi die gegewe rekeninge in die Algemene Grootboek vir die jaar geëindig 30 Junie 2024.

a) Goedere-in-bewerkingvoorraad

Jul 2023	01	Saldo	15 600	Jun 2024	30	Klaarproduktevoorraad	500500✓✓
Jun 2024	30	Direkte materiaal ✓ sien 2.2.1	229400☑			Saldo	40 570☑
		Direkte arbeid✓	184000✓				
		Fabrieksbokoste✓	112070☑				
			541 070				541 070
Jul 2024	01	Saldo	40 570				

9

b) Klaarproduktevoorraad

Jul 2023	01	Saldo	46 600✓	Jun 2024	30	Koste van verkope <small>20 700✓x100/3✓x70%✓</small>	483 000☑
Jun 2024	30	Goedere-in-bewerking sien a	500500☑			Saldo	64 100☑
			547 100				547 100
Jul 2024	01	Saldo	64 100				

7

c) Fabrieksbokoste

Jun 2024	30	Fabrieksonderhoud	13 000✓	Jun 2024	30	Goedere-in-bewering	112 070☑
		Indirektemateriaal 11 800+34 600✓- 8400✓	38 000☑				
		Lone-skoonmaker	15200✓✓				
		Huuruitgawe	13920✓✓				
		Water en elektrisiteit	18750✓✓				
		Waardevermindering	13200✓				
			112 070				112 070

12

2.3 TUMA HANDELAARS

2.3.1 Bereken die gelykbreekpunt en lewer kommentaar op jou bevindings.

$$357\ 120✓ / (R120✓ - R56✓) = 5\ 580\ eenhede☑ \text{ een deel korrek}$$

Die besigheid maak wins✓, die eenhede geproduseer is 570✓ bo die gelykbreekpunt.

6

2.3.2 Gee TWEE maatreëls wat deur Tembi geïmplementeer moet word, ten einde die eenheidskoste van produksie te verminder.

Enige TWEE geldige maatreëls ✓✓✓✓

- Opleiding van werkers om vermorsing te beperk.
- Aankope van grondstowwe teen laer pryse.
- Meer toesighouding om produktiwiteit te verhoog.
- Gee aansporingsbonusse om produktiwiteit te verbeter.

4

TOTALE PUNTE
45

VRAAG 3: BEGROTING**3.1 PG STORE****3.1.1 Stel die Debiteure-invorderingskedule op vir April 2024.**

Maand	Kredietverkope	April 2024
Februarie	19 200	2 880✓ (19 200 x 15%)
Maart	15 600	4 680✓✓ (15 600 x 30%)
April	16 800	8 064✓✓ (16 800 x 50% x 96%)
Totale ontvangste van debiteure		15 624

5

3.1.2 Bereken die bedrag betaalbaar aan krediteure vir April 2024.

BEWERKINGS	ANTWOORD
$15\,600 \times 100/60 = 26\,000✓$ $26\,000 \times 100/200 = 13\,000✓ \times 70%✓ \times 95%$	8 645 ☑ een deel korrek

4

3.1.3 Stel die Kontantbegroting vir April 2024 op.

	Maart	April
ONTVANGSTE		
Kontantverkope $16\,800 \times 40/60$	10 400	11 200☑✓
Invordering van debiteure	15 498	15 624☑
Rente op vaste deposito $20\,000 \times 12,5\% \times 3/12$		625✓
Huurinkomste $(10\,980/12,2) \times 110\% \times 2$		1 980✓✓
TOTALE ONTVANGSTE	25 898	29 429
BETALINGS		
Kontantaankope	3 900	4 200✓
Betalings aan krediteure	10 640	8 645☑
Skryfbehoeftes	1 400	4 200✓
Versekering	400	475✓
Diverse uitgawes	1 500	1 620✓
Onttrekkings		3 500✓
TOTALE BETALINGS	17 840	22 640
KONTANTSURPLUS/TEKORT	8 058	6 789☑
Saldo aan die begin	(3 450)	4 608✓
Saldo aan die einde	4 608	11 397☑✓

16

3.2 RIA HANDELAARS

3.2.1 Verduidelik wat jy aan hom sou sê oor elk van die volgende items. Verskaf EEN punt van raad, met syfers in elke geval.

	Opmerking aan eienaar ✓	Raad✓
Advertensie	Die werklike uitgawe van R8 000 oorskry die begrote uitgawe van R5 200 met R2 800.	<ul style="list-style-type: none"> • Indien daar oorspandering was moet daar na goedkoper maniere van bemerking gesoek word en beter kontrole oor fondse toegepas word. • Indien daar egter onderbegroot was en alle advertensies nodig was moet die begroting opwaarts aangepas word.
Opleiding van werknemers	Daar is niks van die begrote bedrag van R12 000 spandeer nie.	<ul style="list-style-type: none"> • Opleiding van personeel is 'n belangrike aspek. Om personeel te verbeter en te behou moet hulle opgelei word. Fondse moet gebruik word.
Huurinkomste	Die werklike ontvangste van R2 000 is baie minder as die begrote bedrag van R8 500, R6 500 minder ingevorder.	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersoek redes vir die tekort aan inkomste. Die huurder kan aftrekorder teken om te verseker dat betaling gedoen word. • Indien huurkontrak verval het, begroot minder.

6

3.2.2 Bereken die kosprys van die voertuig wat op 1 Februarie 2024 aangekoop is.

BEWERKINGS	ANTWOORD
$(3\ 975 - 2\ 750)$ $1\ 225 \checkmark \checkmark \times 100/15 \times 12/1 \checkmark$	$98\ 000 \checkmark$ een deel korrek

4

TOTALE PUNTE
35

VRAAG 4: VOORRAADSTELSELS EN BTW

4.1 PERIODIEKE VOORRAADSTELSELS

4.1.1 Bereken die bedrag wat vir Aankope na die Handelsrekening afgesluit sal word.

BEWERKINGS	ANTWOORD
21 960 ✓✓ 1 977 440✓ + (1 800✓ x 12,20✓) – 18 100✓ – (7 395✓ x 100/145✓) 5 100✓✓ – 5 500✓ – 29 000✓	1 941 700✓✓ een deel korrek

10

4.1.2 Voltooi die Handelsrekening vir 29 Februarie 2024.

Handelsrekening							
Feb	28	Beginvoorraad✓	120 000✓	Feb	28	Verkope (3 431 405✓ – 87 435✓ – 7 830✓)	3 336 140✓
		Aankope Sien 4.2.1	1 941 700✓			Slotvoorraad	170 000✓
		Vraggeld op aankope	409 387✓ <small>(407 087✓ + 2 300✓)</small>				
		Wins en verliesrekening✓	1 035 053✓				
		Hele lyn korrek vir punte toekenning.	3 506 140			Beide kante dieselfde	3 506 140

14

4.1.3 Hoekom dink jy gebruik die onderneming eerder die periodieke voorraadstels as die deurlopende voorraadstelsel van voorraadhouding? Noem TWEE verskille tussen die periodieke en deurlopende voorraadstels.

Dit is 'n goedkoper en eenvoudiger stelsel om te gebruik. ✓
 Die onderneming verkoop duursame artikels met 'n klein omset dus is dit maklik om te sien wat voorhande is. ✓
 Deurlopende voorraadstelsel word koste van verkope word bereken met elke verkoop transaksie ✓, terwyl by die periodieke voorraadstelsel word koste van verkope moet bereken word aan die einde van die jaar. ✓ Deurlopende voorraadstelsel Hou deurlopend rekord van voorraad voorhande deur die handelsvoorraad rekening. ✓ Voorraad voorhande kan slegs bepaal word deur 'n fisiese voorraadopname. ✓

6

4.2 BTW

4.2.1	BEWERKINGS	ANTWOORD	
(a)	$12\ 400 \times 15\%$	1 860 ✓	
(b)	$210 \times 115/15$	1 610 ✓✓	
(c)	$(158\ 700 - 9\ 200) \checkmark \checkmark \times 15/115 \checkmark / 20\ 700 - 1\ 200$	19 500 ☑	7

4.2.2	Lewer kommentaar op hierdie praktyk en gee Tom King raad.		
	KOMMENTAAR ✓✓	RAAD ✓	
	<ul style="list-style-type: none"> • Oneties om geld te gebruik wat deur die onderneming verdien is om lopende/bedryfskoste te betaal. • Die onderneming is 'n agent vir SAID en moet betalings gereeld doen. • Die onderneming kan beboet (gepenaliseer word) vir nie nakoming/vermyding/ Manipulasie/uitstel van BTW betaling. • Dit kan lei tot 'n meer intensiewe ondersoek in die toekoms vir ongerymdhede. • Dit is oorrol van kontant; wat kan eskaleer tot 'n groter probleem 	<ul style="list-style-type: none"> • Hou behoorlik rekord/verseker dat daar altyd fondse beskikbaar is vir betalings. • Neem kennis van indien datums en beplan betyds. • Gebruik slegs ondernemings geld om ondernemings verpligtinge te betaal/ werk binne begroting. 	3

TOTALE PUNTE
40

TOTAAL: 150